

ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ว่าด้วยมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน

เรื่อง มาตรฐานเกี่ยวกับการจัดทำและแบบการรายงานที่จำเป็นสำหรับการตรวจเงินแผ่นดิน
ที่หน่วยรับตรวจต้องจัดส่งให้แก่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นประจำ

พ.ศ. ๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) (ค) แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงออกประกาศ
คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่องมาตรฐานเกี่ยวกับการจัดทำและ
แบบการรายงานที่จำเป็นสำหรับการตรวจเงินแผ่นดิน ที่หน่วยรับตรวจต้องจัดส่งให้แก่สำนักงานการตรวจเงิน
แผ่นดินเป็นประจำ พ.ศ. ๒๕๔๗ รหัส มตง. ๔ เพื่อให้หน่วยรับตรวจถือปฏิบัติในการจัดส่งรายงานและเอกสาร
ทางด้านการเงิน การดำเนินงาน การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดเก็บรายได้และเรื่องอื่น ๆ ให้แก่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบการเงินแผ่นดินและเป็นการเสริมสร้างระบบและการควบคุมการตรวจสอบ
การบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและมีวินัย ตามมาตรฐานแนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

(ลงชื่อ) ปัญญา ตันติยวงศ์

(นายปัญญา ตันติยวงศ์)

ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน
มาตรฐานเกี่ยวกับการจัดทำและแบบการรายงานที่จำเป็นสำหรับการตรวจเงินแผ่นดิน
ที่หน่วยรับตรวจต้องจัดส่งให้แก่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นประจำ
รหัส มตง.๔

บทนำ

๑. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕(๓)(ค) กำหนดให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินออกระเบียบหรือประกาศกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการจัดทำและแบบการรายงานที่จำเป็นสำหรับการตรวจเงินแผ่นดินที่หน่วยรับตรวจต้องจัดส่งให้แก่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นประจำ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งมีหน้าที่ในการตรวจสอบและแสดงความเห็นว่าหน่วยรับตรวจได้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและมติคณะรัฐมนตรีหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ และเพื่อเป็นการเสริมสร้างวินัยทางการเงินและการคลัง ในการตรวจสอบนี้จำเป็นต้องใช้รายงาน เอกสารและข้อมูลของหน่วยรับตรวจบางเรื่อง จึงต้องกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการจัดทำและแบบการรายงานที่จำเป็นสำหรับการตรวจเงินแผ่นดินที่หน่วยรับตรวจต้องจัดส่งให้แก่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นประจำ

แนวคิด

๒. ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะต้องมีข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค ระบบการควบคุมภายในการประเมินและติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจเก็บไว้ในแฟ้มถาวรและข้อมูลที่ใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบเป็นประจำของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการเงิน การดำเนินงาน การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ การจัดเก็บรายได้รวมทั้งข้อมูลที่แสดงถึงการกระทำที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและมติคณะรัฐมนตรี ด้วยเหตุนี้รายงานที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวข้างต้นที่ผู้รับตรวจต้องจัดส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงต้องถูกต้องเชื่อถือได้และมีคุณภาพเพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการวิเคราะห์และตรวจสอบ ซึ่งจะช่วยให้การตรวจเงินแผ่นดินมีประสิทธิภาพ ทันเวลาเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้รายงานผลการตรวจสอบ

คำนิยาม

๓.	หน่วยรับตรวจ	หมายถึง	<p>(๑) กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม</p> <p>(๒) หน่วยงานของราชการส่วนภูมิภาค</p> <p>(๓) หน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น</p> <p>(๔) รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือตามกฎหมายอื่น</p> <p>(๕) หน่วยงานอื่นของรัฐ</p> <p>(๖) หน่วยงานที่ได้รับเงินอุดหนุน หรือกิจการที่ได้รับเงิน หรือทรัพย์สินลงทุนจากหน่วยรับตรวจตาม(๑)(๒)(๓)(๔)หรือ(๕) ได้แก่ องค์การเอกชน</p> <p>(๗) หน่วยงานอื่นใดหรือกิจการที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐที่มีกฎหมายกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบ</p>
๔.	หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง	หมายถึง	<p>หน่วยรับตรวจที่มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมหรือรับผิดชอบหน่วยรับตรวจหรือหน่วยงานที่ควบคุมทางด้านการเงินเช่น สำนักงานประมาณ กระทรวงการคลังหรือหน่วยงานที่ควบคุมทางด้านแผน เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือหน่วยงานอื่นๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น และรวมถึงคณะกรรมการตรวจสอบด้วย</p>
๕.	ผู้กำกับดูแล	หมายถึง	<p>บุคคลหรือคณะบุคคลผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลหรือบังคับบัญชาผู้รับตรวจหรือหน่วยรับตรวจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ในกรณีหน่วยรับตรวจระดับกรม ได้แก่ ปลัดกระทรวงหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย - ในกรณีหน่วยรับตรวจเป็นรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ คณะกรรมการหรือคณะกรรมการบริหารของรัฐวิสาหกิจนั้น - ในกรณีหน่วยรับตรวจเป็นหน่วยงานของราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด ส่วนในกรณีหน่วยรับตรวจเป็นหน่วย

งานของราชการส่วนกลางแต่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ได้แก่

อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

- ในกรณีหน่วยรับตรวจเป็นหน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น

ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ

- ในกรณีหน่วยงานอื่นของรัฐ และหน่วยรับตรวจในข้อ ๓(๖)(๗)

ได้แก่ บุคคลหรือคณะบุคคลที่เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของ
หน่วยงานนั้น

๖.	ผู้รับตรวจ	หมายถึง	หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการหรือการบริหารของหน่วยรับตรวจ
๗.	ฝ่ายบริหาร	หมายถึง	ผู้รับตรวจ หรือผู้บริหารทุกระดับของหน่วยรับตรวจ
๘.	ผู้ตรวจสอบภายใน	หมายถึง	ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยรับตรวจ หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ทำหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ตรวจสอบภายใน
๙.	ผู้ตรวจสอบ	หมายถึง	ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่ปฏิบัติงานตรวจสอบ รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานตรวจสอบ
๑๐	การควบคุมภายใน	หมายถึง	กระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแล ฝ่ายบริหารและบุคลากรของหน่วยรับตรวจจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในด้านประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ซึ่งรวมถึงการดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลืองหรือการทุจริตในหน่วยรับตรวจ ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี
๑๑.	เงินแผ่นดิน	หมายถึง	เงินทั้งปวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานลักษณะพิเศษ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่เป็นเงินงบประมาณรายจ่าย เงินรายได้แผ่นดิน เงินเบิกเกินงบคืน เงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืนและเงินนอกงบประมาณ และให้รวมถึงเงินคงคลังด้วย

๑๒. **เงินงบประมาณ** หมายถึง งบประมาณรายจ่ายและรายรับของหน่วยรับตรวจ
๑๓. **เงินนอกงบประมาณ** หมายถึง เงินที่ปวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ นอกเหนือจากเงินงบประมาณรายจ่าย และรายรับ
๑๔. **แบบการรายงาน** หมายถึง เอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือรูปแบบอื่นที่สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดินกำหนดไว้ให้เป็นแบบการรายงาน

ขอบเขตการใช้

๑๕. ใช้กับผู้รับตรวจ ฝ่ายบริหาร ผู้ตรวจสอบภายใน ผู้กำกับดูแลของหน่วยรับตรวจ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

กรอบการจัดทำรายงาน

๑๖. ข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลที่ใช้ประโยชน์ เพื่อให้การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ครอบคลุมถึงการปฏิบัติงาน การบัญชี การรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา การบริหาร เงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ ของหน่วยรับตรวจที่ได้จากเงินงบประมาณ เงินนอก งบประมาณ เงินกู้ เงินอุดหนุน เงินบริจาค และเงินช่วยเหลือ อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีและแบบแผนการปฏิบัติราชการอื่น ๆ ที่กำหนด

วัตถุประสงค์

๑๗. เพื่อให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารเงินแผ่นดินของหน่วยรับตรวจ อย่างเพียงพอและทันเวลา
๑๘. เพื่อให้ผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการ ตรวจสอบตามมาตรฐานการปฏิบัติงานตรวจสอบและตามวัตถุประสงค์ของการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะกับหน่วยรับตรวจได้ทันเวลาเพื่อป้องกันความเสียหาย

กำหนดการส่งแบบการรายงาน

๑๙. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้กำหนดแบบการรายงาน ระยะเวลาซึ่งอาจเป็นประจำเดือน ประจำ รายไตรมาสและประจำปี วิธีการส่ง สถานที่และหน่วยรับตรวจที่ต้องจัดส่ง

รายงานและเอกสารที่หน่วยรับตรวจต้องจัดส่ง

๒๐. รายงานและเอกสารที่หน่วยรับตรวจต้องจัดส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นประจำ ได้แก่
- ๒๐.๑ สำเนารายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเงินแผ่นดินที่ต้องจัดส่งให้กรมบัญชีกลาง เช่น รายงานแผนและผลการเบิกจ่ายเงินงบดำเนินงาน ประมาณการรายรับรายจ่ายเงินนอกงบประมาณ ฯลฯ
- ๒๐.๒ สำเนารายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเงินแผ่นดินที่ต้องจัดส่งให้สำนักงานประมาณ เช่น รายงานแผนและผลการดำเนินงานรายไตรมาสและประจำปีและเอกสารประกอบ รวมทั้งตัวชี้วัดความสำเร็จระดับหน่วยงาน แผนงาน งานหรือโครงการ
- ๒๐.๓ รายงานการเงิน/งบการเงินซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงาน งบกระแสเงินสดและหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งมีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี แบบแผนการปฏิบัติราชการที่กำหนดให้หน่วยรับตรวจต้องจัดทำและส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบพร้อมด้วยบทลง
- ๒๐.๔ รายงานเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ.๒๕๔๔ ข้อ ๖
- ๒๐.๕ สำเนาแผนการตรวจสอบและรายงานผลการตรวจสอบภายใน ซึ่งผู้ตรวจสอบภายในจัดทำขึ้นตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน พ.ศ.๒๕๔๖ ข้อ ๕ และ ๖ เพื่อเสนอต่อผู้บริหารซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง
- ๒๐.๖ สำเนารายงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจที่จัดส่งให้หน่วยรับตรวจตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน พ.ศ.๒๕๔๖ ข้อ ๖
- ๒๐.๗ รายงานการประมาณการการจัดเก็บรายได้และรายงานผลการจัดเก็บรายได้เปรียบเทียบกับประมาณการ โดยให้ระบุถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดผลแตกต่างจากประมาณการ
- ๒๐.๘ รายงานการจ่ายเงินอุดหนุนหรือเงินหรือทรัพย์สินลงทุนที่ให้กลุ่มบุคคลหรือหน่วยงานอื่น และวัตถุประสงค์ในการให้เงิน รวมทั้งสรุปรายงานการติดตามผลตามวัตถุประสงค์
- ๒๐.๙ แผนปฏิบัติการจัดซื้อ จัดจ้างประจำปีและรายงานผลการตรวจสอบติดตามผลการปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างตามประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่องการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ.๒๕๔๖ ข้อ ๕ และ ๖

๒๐.๑๐ สำเนารายงานเกี่ยวกับความคืบหน้าและการประเมินผลงานตามแผนงาน งานหรือโครงการ ซึ่งหน่วยรับตรวจได้จัดทำและส่งให้หน่วยงานอื่นตามข้อตกลงหรือข้อกำหนด โดยให้ครอบคลุมข้อมูลดังต่อไปนี้ วัตถุประสงค์ของโครงการ เป้าหมาย ขั้นตอนหลักในการดำเนินงาน หน่วยงานอื่นที่ร่วมรับผิดชอบในแต่ละขั้นตอน ระยะเวลา ตัวชี้วัดความสำเร็จงบประมาณและแหล่งที่มาของเงิน รวมทั้งระบุถึงสาเหตุที่ทำให้ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

๒๐.๑๑ รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการ กรณีมีการกระทำละเมิดหรือทุจริต

๒๐.๑๒ รายงานอื่นซึ่งจำเป็นในการตรวจสอบที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเห็นสมควรให้จัดส่งเพิ่มเติม

รายงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องที่ต้องจัดส่ง

๒๑. รายงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับหน่วยรับตรวจเพื่อประโยชน์ของการตรวจเงินแผ่นดิน เช่น สำเนารายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน งาน หรือโครงการของหน่วยรับตรวจซึ่งสำนักงานงบประมาณได้จัดทำขึ้นเพื่อรายงานการติดตามผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณ

หนังสือรับรองของผู้บริหาร

๒๒. หนังสือนำส่งรายงานและเอกสารที่หน่วยรับตรวจต้องจัดส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ต้องมีคำรับรองผู้บริหารสูงสุดของหน่วยรับตรวจระบุไว้ดังนี้ “ รายงานและเอกสารที่จัดส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินนี้ ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการและมีได้ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ”

หมายเหตุ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ให้ความเห็นชอบมาตรฐานเกี่ยวกับการจัดทำและแบบการรายงานที่จำเป็นสำหรับการตรวจเงินแผ่นดินที่หน่วยรับตรวจต้องจัดส่งให้แก่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นประจำ ฉบับนี้แล้วในการประชุมคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ครั้งที่ ๒๗/๒๕๔๖ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๔๖